

na roko, da spravijo svoj pridelek vladi v roke, ne da je treba jim prepustiti ga še le prekupcu ter pomagati temu, da si napolni žepe. Stroški, ki bi okr. zastope pri tem zadeli, ne stali bi v nobeni razmeri z dobičkom, ki bi ga naklonili s tem prebivalcem in torej celemu svojemu okraju.

(Konec prih.)

„Črna vojska“, nje namen in sestava.

(Dalje.)

Katera društva so podvržena črni vojski? — Meščanski in strelski kori in pa veterani; pri tem ni nobene razlike, ali taka društva že obstojé ali pa se bodo še le ustanovila. Taka društva lahko dobé posebno pravico, da se smejo korporativno vdeleževati pri črni vojski, t. j., da njihovih članov ne bodo klicali k drugim oddelkom stalne armade ali k brambovcem. Vendar pa poslednje ni, da bi moralo biti, temveč se posamični člani lahko tudi drugam kličejo. Vojaško zapovedništvo ima pač pravico ob času potrebe, recimo, da bi bila vojska z Rusom in bi v Ljubljani ne imeli nikakih vojakov, tukajšnji veteranski kor v vojno službo poklicati, ter mu izročiti vsa vojaška stražna in druga opravila. Siliti pa vojaškega zapovedništva v tem oziru nihče ne more. Če bi pa omenjeno zapovedništvo ne poklicalo društva na službo, je vsak društvenik po občeveljavnih pravilih črnovojniških zavezan zadostiti črnovojniški dolžnosti, kedar pride na vrsto njegov razred. Pa tudi, če bi bilo društvo korporativno klicano v črnovojniško službo, ta klic ne zadeva vseh članov enako. Tisti člani veteranskega in strelskega kora, ki so še v rezervi ali pri brambovcih, pokličejo se tudi lahko k stalni armadi ali pa k brambovcem v vojsko. To se nam je zdelo potrebno omeniti, da rezervisti in brambovci, ki so morda člani tega ali onega društva, ne bodo mislili, da se z vstopom k temu ali onemu društvu za svojo osebo oprosté črnovojniške dolžnosti.

Kaj pa bo s tistimi veterani, ki niso nič več črni vojski podvrženi? — Mnogo je članov pri veteranih, ki imajo že več nego po 42 let in jih toraj črna vojska nič več ne veže. Taki člani bodo se morali, ko bi se društvo korporativno poklicalo pod orožje, toraj tudi podvreči dolžnosti, katera jih sicer ne veže nič več. Črnovojniške postave točka 138 govori: Taki člani veteranskih društev, ki so že nad 42 let stari, lahko tudi še na dalje člani ostanejo, ako morda zaradi človekoljubnega društvenega namena nočejo iz tistega izstopiti. Toda če se ne mislijo podvreči črnovojniški dolžnosti, tako dolgo ne smejo nositi orožja, obleke in drugih znamenj veteranskega društva, in se tudi nobenih volitev ne smejo vdeleževati ali če so pri volitvi sami kako dostojanstvo

dosegli, morajo ga odložiti za toliko časa, dokler je društvo v črnovojniški službi. Ta določila pa zadevajo le tiste veterane, ki so bili že pred objavo te postave pri veteranih. Kaj bo pa na dalje, ali se morda taki veterani ne bodo več sprejemali, ali pa se bodo morali zavezati črnovojniški dolžnosti prostovoljno podvreči se, o tem molči postava.

Ali se smejo enaka društva še ustanavljati? — Ustanovljenje novih meščanskih in strelskih korov, ki se hočejo osnovati kot črnovojniška društva, se lahko dovoli na podlagi obstoječih določil. Vendar pa bode morala dotična politična gospôška vedno pred očmi imeti, ali bo novo društvo dajalo zadosti poročstva za ohranjenje javnega miru in reda, in pa tudi, če si bode društvo v stanu omisliti orožje in drugo vojaško ropotijo, kakor jo postava zahteva.

Meščanski in strelski kori, ki se organizujejo kot črnovojniška društva, bodo se morali v bodoče pri volitvah dostojanstvenikov za društveni štab ozirati na potrebe te ali one črnovojniške kompanije. Če bi pa bilo število dostojanstvenikov večje, kakor po postavi, naj se tisti, kar jih je čez določeno število, smatrajo za „prekobrojne“.

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Črešnja in nje gojenje.

Črešnja daje izmed vseh sadnih dreves največ sadja pa tudi, kjer ga je mogoče spraviti v denar, največ dobička. Nekateri kraji in nekatera posestva si ravno vsled črešenj stojé dobro ter so premožna. Vsaka vrsta črešenj se vé, da ni tako dobra in torej tudi ne nese toliko, kolikor črešnje lepših in boljših vrst. Tudi na to pride pri njih veliko, ali so trpeče in se torej le te splačuje gojiti.

V tem pa je treba na dvojé sitnob opaziti, ki jih ima gojenje črešenj. Prvo je to, da se črešenj paglavci naj raji lotijo, izlasti še, ako stojé črešnje na spaši, t. j. kraj poti. Drugo pa je potlej to, da se cepljene črešnje ne držé dolgo ter jih rada uima vkončava. Zima in mraz sta jim zakleta sovražnika.

Zoper prvo sitnobo pač ni druge pomoči, kakor šiba in pa obilo sadnega drevja. Tako se škoda vsaj bolj razdeli in še torej črešnje odleté poškodovanju. Sploh pa je treba mladino svariti pred sladkosnednostjo in ji že iz mladih nog vcepljevati spoštovanje do tujega blaga. Šiba bode pa potlej pripomogla ter svoje pri paglavcih opravila.

Da so pa cepljene črešnje tako hitro h koncu, to pride od tudi da se gojé v drevesnici. V taki vzraste črešnja v malih letih že dotlej, da je že precejšnje deblo. To pa cepijo